

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 480/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť F., B., zastúpeného advokátom JUDr. Ing. V. N., B., pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 MObdV/5/2009 z 31. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2011 doručená sťažnosť F., B. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 MObdV/5/2009 z 31. marca 2011.

Z podania a jeho príloh vyplynulo, že sťažovateľ je žalovaným v konaní o náhradu škody vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 36 Cb 61/02. Rozsudkom z 9. januára 2006 súd žalobu v celom rozsahu zamietol. O odvolaní žalobcu rozhodoval najvyšší súd, ktorý rozsudkom sp. zn. 2 Obo 175/2007 zo 6. februára 2008 rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Na základe podnetu žalobcu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky proti rozsudku najvyššieho súdu o odvolaní mimoriadne dovolanie, v ktorom žiadal, aby najvyšší súd rozsudok súdu prvého stupňa, ako aj odvolací rozsudok z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci zrušil a vec vrátil na konanie súdu prvého stupňa. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 MObdV/5/2009 z 31. marca 2011 vyhovel mimoriadnemu opravnému prostriedku a napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd porušil podľa sťažovateľa jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu, že odôvodnenie uznesenia o mimoriadnom odvolaní je „*nedostatočne, resp. nie ústavne konformne odôvodnené*“.

Nedostatky samotného uznesenia najvyššieho súdu, ktoré zasahujú do práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces (nedostatočné odôvodnenie), vidí sťažovateľ aj v problematickom koncipovaní odôvodnenia a jeho štruktúre. Ako je v sťažnosti ďalej uvedené, „*ako ústavnoprávne relevantný nedostatok vníma sťažovateľ najmä tú skutočnosť, že najvyšší súd v tejto podstatnej časti svojho odôvodnenia ako svoje logické úvahy a myšlienkové pochody prezentoval takmer výlučne skutočnosťami uvedenými v mimoriadnom dovolaní... Sťažovateľ si je vedomý, že súd môže pri argumentácii v odôvodnení prevziať aj názory účastníkov konania ale v danom prípade má za to, že najvyšší súd v konečnom dôsledku úplne prevzal všetky tvrdenia, uvedené v mimoriadnom dovolaní, neuviedol žiadne vlastné zistenia, z ktorých vychádzal a ktoré boli pre neho rozhodujúce. Dokonca aj štruktúra samotného odôvodnenia je identická so štruktúrou mimoriadneho dovolania. Najvyšší súd nepredostrel žiadny výklad resp. teoretické poznatky, ktoré ho viedli k danému*

rozhodnutiu a de facto opätovne uviedol skutočnosti, ktoré už uviedol pri prezentovaní obsahu mimoriadneho dovolania v uznesení o mimoriadnom dovolaní.“

Ďalším nedostatkom odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu podľa sťažovateľa je, že *„napriek skutočnosti, že najvyšší súd vo väčšej časti odôvodnenia prezentoval názory uvedené v mimoriadnom dovolaní, ani na jednom mieste v odôvodnení sa nezaoberal so skutočnosťami prezentovanými sťažovateľom v jeho vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu zo dňa 19. 11. 2009, doručeným najvyššiemu súdu dňa 26. 11. 2009...“*.

Sťažovateľ ďalej uvádza:

«Vychádzajúc z opísaného „významu a výnimočnosti“ právneho inštitútu mimoriadneho dovolania, sa javí ako pochopiteľné, že dovolací súd v odôvodňovaní svojho rozhodnutia o mimoriadnom dovolaní by mal:

- i. zobrať do úvahy všetky relevantné skutočnosti,*
- ii. vysporiadať sa so všetkými relevantnými otázkami,*
- iii. predostrieť svoje myšlienkové pochody a úvahy a*
- iv. dostatočne, vlastnou argumentáciou odôvodniť opodstatnenosť tak v právnom štáte významného zásahu do stability a nemennosti súdneho rozhodnutia.*

Sťažovateľ je toho názoru, že v danom prípade odôvodnenie uznesenia o mimoriadnom dovolaní, ako už bolo uvedené v úvode časti II tejto sťažnosti, vyššie uvedené atribúty nespĺňa.»

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje aj na skutočnosť, že *„najvyšší súd v rámci konania o mimoriadnom dovolaní má okrem iného, podobne ako v konaní o dovolaní, povinnosť prihliadať resp. aj skúmať, či neboli v konkrétnom konaní dané dôvody zmätočnosti rozhodnutia, ktoré sú zakotvené v ustanovení § 237 OSP. Táto povinnosť vyplýva dovolaciemu súdu z analogického uplatnenia ustanovení § 242 až 243d OSP na konanie o mimoriadnom dovolaní na ktoré odkazuje aj § 243i OSP. Napriek tejto povinnosti nie je v celom uznesení o mimoriadnom dovolaní ani zmienka o takýchto úvahách súdu, čo taktiež môže nasvedčovať nedostatočnému odôvodneniu príslušného rozhodnutia.“*

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol vo veci jeho sťažnosti týmto nálezom:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky porušil v konaní vedenom pod sp. zn. I MObdV/5/2009 právo F., B. na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. 3. 2011, sp. zn. I MObdV/5/2009 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi na účet jeho právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal z toho, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov ustanovených v zákone.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Pri prerokovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Toto citované ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že ochrany základného práva a slobody sa na ústavnom súde možno domáhať v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné sudy.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06) každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa

v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Ústavný súd zistil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 MObdV/5/2009 z 31. marca 2011 bol rozsudok odvolacieho súdu (rozsudok najvyššieho súdu č. k. 2 Obo/175/2007-286 zo 6. februára 2008) a rozsudok súdu prvého stupňa (rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 36 Cb/61/2002-241 z 9. januára 2006) zrušený a vec bola vrátená prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Z uvedeného vyplýva, že konanie vo veci ešte trvá a úlohou všeobecných súdov je aj dodržiavanie ústavnosti pri svojom rozhodovaní.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy všeobecné súdy rozhodujú v občianskoprávných veciach, ak tak ustanoví zákon.

Podľa § 2 Občianskeho súdneho poriadku všeobecné súdy rozhodujú v občianskom súdnom konaní.

Ústavný súd podľa čl. 124 ústavy je jediným súdnym orgánom, ktorý zabezpečuje ochranu ústavnosti.

Predmetom jeho kontroly preto môžu byť skutkové a právne závery všeobecného súdu, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, IV. ÚS 43/04 a iné).

Ústavný súd v zmysle svojej judikatúry preskúmal aj z tohto pohľadu napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu, pričom zistil, že skutočnosti vytýkané sťažovateľom nevykazujú taký stupeň porušenia právnych predpisov, ktoré by mali vo svojom súhrne porušiť ústavou a medzinárodnými zmluvami garantované základné práva a slobody, a tak okamžite dať ústavnému súdu možnosť vo veci zasiahnuť s cieľom ochrany garantovaných

práv a slobôd. To, že najvyšší súd v tejto podstatnej časti svojho odôvodnenia ako svoje „logické úvahy a myšlienkové pochody prezentoval takmer výlučne skutočnosti uvedené v mimoriadnom dovolaní“, nemožno najvyššiemu súdu vytýkať ako porušenie základných práv, pretože text mimoriadneho dovolania musel podrobiť právnej úvahe tak, ako mu to prikazuje ustanovenie § 243h ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Najvyšší súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne vysporiadal so všetkými otázkami nastoleným mimoriadnym dovolaním. Vychádzajúc z týchto aspektov ústavný súd rozhodne nemohol posúdiť postup najvyššieho súdu a jeho rozhodnutie ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tým z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné.

Ústavný súd tak pri predbežnom prerokovaní nezistil žiadne skutočnosti signalizujúce možnosť zistenia porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy v rámci meritórneho prerokovania predmetnej sťažnosti, a preto v tejto časti sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2011